

сти числит. поряд. четырнадцатый. **Чети́ри(де)се(тъ) Чети́рий-се(тъ), съ чл.** Чети́ри(де)сетѣ(хъ) Чети́рийсетѣ(хъ) **числит.** сорокъ: Не стигна'е четирдесетъ,—карагроша. *М.* 139. Между насъ нѣма зависть и умраза, защото сми сговорни щото сѣка ношъ да прѣспива съ тебе по една, докѣтъ ся задоволимъ и четирдесетѣтъ. *Х. I.* 170. Шадарвамъ сосъ четирдесетъ чепи. *М.* 571. Не свиря. Добри, не гради На Свети на четириси. (*День сорока мучениковъ 19-го Марта*). *Д.* 11, 16—17. Не грошъ, а четирдесетъ пары. *Ч.* 193. (Саби) дѣто беше надлъжъ четирдесетъ педи, А пакъ на ширъ—дванаесетъ педи. *Ч.* 289. Четирдесетъ и петъ-годишенъ бобако. *З.* 91. **Чети́ридесети Чети́рий-сти числ. поряд.** сороковѣй.

Чети́рма числ. четверо (о мушинахъ): Чѣтирма брата въ една ризъ завити—ореховы ядки. *Пк.* 119*). Момци играхъ хойсѣ или по единъ сички рѣдѣмъ, или по двама, или по чѣтирма, защото тая игра ся играе и по чѣтирма накрѣсть. *Пк.* 112.

Чѣтка с. ж. щетка. **Чѣтче Чѣтчица ум.** щеточка: Чѣткѣ отъ четинѣ съ кожъ си чѣшхъ повѣсма (конопы). *Пк.* 52. Кога ще употреби чловѣкъ тѣя прахове (за жбы) трѣбува да топи малѣж чѣткѣ (вурцѣ) въ чистѣ водѣ. *Л. Д.* 69 *р.* 218. Зѣби-тѣ и вѣнци-тѣ трѣбва да чистиме сѣки день по два пѣти съ тѣврѣ чѣтчица и спиртѣ. *ib.* 76 *р.* 110.

Чѣтникъ с. м. участникъ въ чѣтѣ: Френскитѣ чѣтници (при Нюитѣ) показѣха едно голямо юначество. *Л. Д.* 1872 *р.* 175.

Чѣтникъ с. м. грамотный: Тукъ тамъ са позапоказѣха чѣтници; тукъ тамъ позѣхвана да са распространѣва читмо отъ Черковно прочитаніе. Тѣи чѣтници могатъ да са нарѣкатъ пѣрви народни учители. *Зк.* 10.

Четово́децъ с. м. партизанъ: Гарибалди е единъ искусенъ четоводецъ. *Л. Д.* 1871 *р.* 229.

Чету́вамъ л. дл. участвую въ гайдутской чѣтѣ, шайкѣ: Цѣлы години тры четувахмы В' Старѣ-Планинѣ майк' ускошкѣ, В' Доброжѣ равнѣ зимѣ живѣхмы Свободни в' дива села татарска. *Гн.* 49.

Четула с. ж. бирка, деревянная палочка для счетовъ: За „четулы“ и „работы“, що си бѣлѣхъ селци, не само числа, нѣ и други работы. *Пк.* 25. (*у Раков.*).

Чѣтъ с. м. съ чл. **Чѣтътъ 1)** счетъ: Двацѣтъ около тридесетъ на чѣтъ, играхѣ хоро около голѣмъ единъ огнь. *Р. С.* 107. Печенѣзи безъ-чета обѣшхѣ брѣг-атъ. *Р.* 181. Въ тѣзи двѣ кости, челюсти, сѣ наредены зѣбы-тѣ, кои-то сѣ на чѣтъ 32, положени вѣтрѣ въ устата. *Л. Д.* 1870 *р.* 84. По тѣхъ грѣи злато, сребро вредъ Сѣсъ скажи камѣнье безъ чѣтъ... *Пс.* 11—12 *р.* 133. **2) русс.** чѣтъ.